

KYRKJEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 88

Kjem ut
kvar måned

Januar 1938

Utgjevar og redaktor:
Prost Slaattelid
Davik

9. årg.

Ved nyår.

På kne framfor Gud i Jesu namn
Me byrjar med bøn vårt yrke,
Me trengjer oss inn i Faders famn
Og hentar oss mod og styrke,
Me hentar oss ljøs på all vår leid
Um tidene tykkjest myrke.

Omkring årsskiftet.

Årsskiftet er å ligne med en milepel i menneskelivet, hvor en stanser op og ser sig om. Det ligger da nær å se tilbake på året som svinner. Alle har vi vel hatt våre vanskeligheter. Men det var mange som måtte gjennomgå mere enn vi: alle de som fikk korset å bære, sorgens skål å tømme, savnet å drages med. Mange var de som tenkte: jeg orker ikke mere, klarer det ikke lenger. Dog er vi alle nådd frem til det nye året. Uvilkårlig må vi minnes det gamle ord: Hittil har Herren hjulpet. Enten vi kom igjennem året med stor letthet eller med megen møyie, skal Herren ha pris og ære. Det var ham som hjalp oss igjennem. Og når året er forbi, da skal sjelens strenger ennu dirre i takk til ham for året som svant og for det det bragte. Var det gleder, var det sorger, — det var en hilsen fra ham og bar bud om hans kjærlighet.

Men ved årsskiftet ser vi ikke bare tilbake. Vi ser også fremover og spør: Hvad vil det nye år bringe, gleder eller sorger, vinning eller tap, sundhet eller sykdom, lykke eller ulykke? Jeg minnes et gammelt sagn som lever blandt folkeslag i Østerland om en av årets netter som menneskenes skjebnenatt. Da skrider Herren over himmel og jord gjennom Paradisets have like til den ytterste grense hvor lotustreet står med sine millioner av blad, ett for hvert menneske som lever på jorden og med et

menneskes navn på hvert blad. Han stanser foran stammen. Hans allmektige hånd griper om treet og ryster dets grener. Mange blad faller — alle deres hvis død skal finne sted det år. Mon mitt, mon ditt er blandt de fallende blad? Ingen vet det, ingen av oss aner det. Lukket er fremtidens bok med syv segl. Uvisse vandrer vi inn i den ukjente fremtid, uvidende om hvad vår lodd skal bli. Men vi minnes det gamle ord: Hittil har Herren hjulpet. Vi stoler på ham. Han svek ikke i det gamle året, han sviker ikke i det nye. Han vet hvad der venter oss, han er fortløig med hvad der skal overraske oss, han er trofast selv mot de troløse. Han, den kjærlige Fader og allmektige Gud, skal hjelpe oss i de dager som kommer liksom i de dager som svant. La det tone i vår sjel med takk og med tro, i ydmykhet og tillit: Hittil har Herren hjulpet!

N. J. Hansen i »B. og H.«

Bønn.

Allmektige, evige Gud, fra hvem alle gode gaver kommer, vi takker dig for alle de velgjerninger som du har vist oss til legeme og sjel i det året som gikk, og vi ber dig at du i din barmhjertighet vil gi oss et lykkelig og godt nytt år og følge oss med din guddommelige velsignelse. Ved Jesus Kristus. Amen.

Reformasjonsjubileet.

I alle prestegjeld i heile Noregs land vart det i november halde festgudstjeneste i kyrkjene. Det var til minne um at det er 400 år sidan reformasjonen vart innført i vårt land.

Det var i september 1537 at kong Kristian III gav ut den kyrkjeordinansen som grunnla den nye skipnaden her hjå oss. Noreg var eit herteke land; den siste som hadde gjort ein fortvila freistnad på å berga landet sitt

sjølvstende, erkebiskop Olav, var burte; dei andre biskopane var fangar; Noreg låg verjelaust, og reformasjonen vart innført ved eit maktbod av dei danske herrane og ikkje ved ei rørsle i folket sjølv. Difor er det med ei underleg blanda kjensle vi ser på det som då hende. Nasjonalt set er vi på deira side som stridde for det gamle; våre sympatiar er ikkje med kongen og dei rovgriske danske adelsmennene, men med Olav Engelbrektsson, biskop Mogens av Hamar og Kristofer Rustung. Men kristeleg set held vi på det nye og veit at reformasjonen var ei velsigning, ei Guds nådegave til folket vårt. Innføringa av reformasjonen i vårt land er eit døme på Guds underfulle styring. Det som ser ut som ei ulukka og skam, kan verta til lukka og signing, for ein einskild og for eit folk. Difor takkar alle norske kristne Gud for reformasjonen, endå den kom på den måten som den gjorde, ved eit valdsbod utanfrå.

Kva er no det sermerkte ved vår evangelisk-lutherske kristentro? Vi kan vel samla det i tre slagord: Bibelen åleine, nåden åleine, trua åleine.

For det fyrste: Bibelen åleine. Å vera lutherske kristne er å vera Bibelkristne. I millomaldere heldt dei sjølv sagt og på Bibelen; dei las i den, dei få som kunde lesa. Ein stor del av Bibelen var f. eks. umsett til gamalnorsk. Men ved sida av dei bibelske sanningar var det kome til menneskjelærdomar, menneskjelege påfund og villfaringar. Og desse kravde den same tru og lydnad som Guds ord. Paveord stod side um side med Guds ord, pavebod med Guds bod. Her var det at Luther hamra inn sitt: Bibelen åleine! Guds ord er grunnvollen, det er den store autoritet, berre det som stemmer med den er bindande sanning. Det skal vi halda oss til, det åleine er lykta for vår fot og ljøset på vår veg. Når det gjeld vår frelse, må vi ha noko fast å byggja på, noko som ikkje kan rikkast. Og dette faste er Guds ord, Guds forjettelser. Menneskja vil gjerne setja sine meiningar, sine påfynster, sine lærdomar opp mot Guds ord. Dei vil velja eller vraka etter eiga lyst, ta imot det som dei likar, forkasta eller burtforklára det andre. Det går ikkje. Den kristne trur på Guds ord,

bøygjer seg for Herrens tale til dom og til frelse, klyngjer seg til det i liv og død. Menneskjeorda varer ei kort tid og so kverv dei burt, men Guds ord står fast i all æva. Menneskjeorda er ei blanding av sanning og lygn, Guds ord er sanning, æveleg sanning, fordi det er ifrå Gud. Tru på Guds ord, byggja på det, halda det høgt og i ære, gjerne høyra og lesa det, leva i det, — det er luthersk kristendom. Og ei av dei største gaver som reformasjonen gav, var jo at den litt um senn har gjort Bibelen til ei folkebok i vårt land. (Framh.).

Forbønn.

Biskopen i Bjørgvin har sendt denne rundskrivelse til prester og menighetsråd:

»De som ber daglig har ikke først og fremst sig selv for øie. Fadervår leder oss aller først til å være bedende for Guds egen sak og dernest til å be for de andre og derunder da også for oss selv. Forbønnen er ikke bare et naturligt utslag av den kjærlighet som Kristus skaper i oss til våre medvandrere, — forbønnen virker også en rensetelse og forøkelse av denne vår kjærlighet. I forbønnen blir vi ett med Kristi kjærlighet til mennesker. Vi kommer Kristus nærmere. Selviskheden i oss kan ellers prøve å gjøre sig gjeldende også i vår bønn. Det kan bli en vesentlig selvinteressert bønn. Forbønnen rensar oss for dette. Den virker Jesu sinnelag i oss. — Derfor skal vi alltid ha nogen vi ber for. Ingen som ber, kan be bare for sig selv. Der er nok en forskjell i det som heter bønnens nådegave. Nogen er av Gud kallet til i særlig grad å være forbedere. Og der er en vekst i forbonnens nådegave hos alle, en vekst som hører sammen med helliggjørelsen, eller som de gamle sa: med innøvelse i kristendom. Derfor skal vi likefrem øve oss i forbønn. Nogen tvang eller anstrengthet skal det ikke være, men nok lydighet, den lydighet som vokser frem av et helhjertet forhold til Kristus.

Så trenger vi alle stundom å minne hverandre om forbønnens gave og opgave. Under siste bispemøte talte vi sammen også om dette og særlig om de kristnes kall til å be for den verden som ligger i det onde.

Vi rystes alle i disse dager ved hvad der skjer i verden. Vi kjenner forferdelse, avsky, angst. Etterhvert merker vi kanskje en avstumpning i vårt følelsesliv, vi blir utmattet og lar det hele skure. Trusselen om krig og om redsler virker ikke lenger. Vi mattes både i vår tanke og vår bønn. Men Gud ser til sitt folk: Hvor er de som jeg har kalt til mine medarbeidere? Er de vedholdende i bønner?

Vi overveiet å vende oss til prester og menigheter med tanken om en særskilt bønnedag for fred og for kjærlighet mellom menneskene. Og vi legger det nær til eders hjerte om dere vil ta bønner frem også i menighetens samfund en spesiell dag. Men først og fremst stod det for oss som det avgjørende at Guds folk tar Guds sak med i sin daglige bønn. De offisielt arrangerte bønnedager og bønneemner må ikke bli et arrangement som har karakteren av at nu har vi gjort vår plikt og nu har vi vist verden at vi ber. Vår bønn er for Guds ansikt. Men samtidig trenger vi å be også i samfund, vi trenger å vite om hverandre, vi trenger avtale om forbønn. Derfor vil Gud at vi også skal ta disse ting frem i menighetens og de troendes forsamling. Vår samfundsønn må da få sin ekthet og sin styrke ut fra de enkeltes trofaste lønnekammerbønn. Det som de enkelte ikke ber om, kan der ikke gjøres fellesbønn for. Derfor maner vi i denne tid først og fremst til hver for oss å be Gud daglig for folkenes liv slik som verdensmeldingene roper oss op til det. La ikke enhver avismelding eller radionyhet om det forferdelige som skjer, fremkalle hos dig fortvilet nedstemthet, men kalle dig til levende og trofast bønn til ham som styrer folkenes gang.

Vi blev enige om sammen å sende eder dette brev med en opfordring til eder alle om å gå i forbønn for den lidende verden og for Guds seir over ondskapens hær. Ti alle ting er mulige for den som tror.

Eders Andreas Fleischer.

Våre døde.

21. okt.: Ragna Iversdr. Iversen, g. husmor, Nord-Vagsøy; f. 1906 på Tømmerstøl; tuberkulose.

20. nov.: Martinus Valdemarsson Olsbø, e. kårman; f. 1856 i Krakevik; alderdom.

8. des.: Johanne Gregoriusdr. Skavøypoll, Nygård; ug. tenar; f. 1867; hjerneslag.

Eg vonar på Herren.

Salme 130, 5.

Notisar.

Ordførar L. P. Lefdal sluttar frå nyår som ordførar i Davik. Eg vil her bera fram ei hjarteleg takk for den stoda som han alltid har teke i kyrkjelege saker. Når det var tiltak som galdt kyrkjene, har han stødt vore sers interessert og velviljug og gjeve sin kraftige studnad. Eg nemner som døme berre, at når vi no har orgel i Davik kyrkje og når det er kome so langt med arbeidet for kapell i Kjølsdal som det er, so er det i fyrste rekkja han å takka. Utan hans hjelp hadde det ikkje gått. Vi har grunn til å vera han djupt takksam for alt dette.

Døypte: 5. des. Oddny Reidunn, f. 4. okt. av f. Martin Johansson Fredheim, Blålid, og k. Borghild Olsdr. (f. Blålid). - 12. des. Hjalmar, f. 22. okt. av f. Lars Kristiansson Rimstad og k. Gyda Olsdr. (f. Arset).

Ektevigde: 28. nov. i Eid Reinert Rasmusson Humborstad og Ester Kristiansen, Kråkstad. -- 8. des. i Davik Magne Jørgensson Langeland og Anna Matiasdr. Haslerud.

Basarar: Leirgulen 1. nov. til heidningmisjonen 175 kr. -- Levdal 5. nov. til heidningmisjonen kr. 127.35.

Til sjukerøktlaget er innkomme: Ved basarar i Torheim kr. 65.04, i Rugsund 85.25 + gåve 10, Rimstad—Maurstad 200.01, Haus og Ervik 91.20, Kjølsdal 230. -- Ofring i Aalfot 27.46.

For 100 år sidan. Døde: 12. jan. 1838 Anne Knudsdr. Hatlegjerde, kårkone, 78 år. -- 21. jan. Synneve Larsdr. Møchlebust, 86 år. -- 3. jan. Kari Larsdr. Gildal, kårkone, 71 år. -- 18. jan. Arne Arnesen Houge, kårman, 66 år. -- 25. jan. Brithe Pedersdr. Levdal, kårkone, 86 år.

Eit tilbod. Eg har liggjande nokre eksemplar av Kirkekladet for 1937, heile årgangen. Dersom det skulde vera nokon som vilde senda ein slik årgang til slektingar eller vener i Amerika eller andre stader som ei nyårshelsing frå Davik, kan dei fa den hjå meg for 2 kr. so lenge upplaget rekk.

Gudstenester:

Sundag 16. januar: Davik.
 » 23. » : Aalfot.
 » 30. » : Davik.
 » 6. februar: Rugsund.
 » 13. » : Totland.
 » 20. » : Davik.

Kvittering for kontingent. Jenny Brun Larsen, Anne H. Bortne, Severin Lofnes, Anders T. Vik 2 kr. — Karl K. Sigdestad, Hans Martinusson Reksnes, Albert Bakke 3.00. — Rasmus N. Myklebust (Måløy), Hans H. Hamre 2.50. — A. Maurstad (Bergen) 5.00. — Tilsaman 27 kr.

Hjarteleg takk til alle.

Dikte av Claus Frimann.

15. En Birkebenersang.

Melken sød at drikke,
Sirupskrukken slikke
Var ei Nordmands Viis;
Drikke Elv og kolde Vande,
Drikke Drik som varmede Pande,
Det var Nordmands Viis.

Sukkerklump at smelte,
Mandeldeig at ælte
Var ei Nordmands Viis;
Faare-Ribber, Bukke-Rygge,
Speget Oxe-Laar at tygge,
Det var Nordmands Viis.

Svøbe sig i Silke,
Kniplings-Traad at pilke,
Var ei Nordmands Viis;
Bast til Baand at sammentvinde,
Birkebark om Been at binde,
Det var Nordmands Viis.

Under Duun at varme
Hvide bløde Arme
Var ei Nordmands Viis;
Bruge Steen til Hovedpude
Naar han var i Marken ude,
Det var Nordmands Viis.

Pigens Sko at kysse,
Pattebarn at dysse,
Var ei Nordmands Viis;
Med en halv afhuggen Hage
Sin Venindes Kys at tage,
Det var Nordmands Viis.

Ja og Haand at give,
Og ei tro at blive,
Var ei Nordmands Viis;
Hjerte frem med Haand at bære,
Ven og Konge tro at være,
Det var Nordmands Viis.

Sogneprest Magelssen.

(Forts.)

Når de gamle jeg talte med i Daviken og Sogndal fortalte mig om fars eftermæle i bygden, da var det jo kun det gode de hadde hørt om ham, de kom frem med. Når så jeg

gjorde fordring på også å få høre det som muligens kunde være ondt, da stusset de og vilde helst tie, kunde jeg skjønne. Men på mine gjentagende opfordringer tok de dog omsider bladet varsomt fra munn. Jeg forklarte dem at når jeg skulde skrive fars livshistorie og forsøke på å gi en skildring av hans karakter, då måtte jeg selvfølgelig få vite alt om ham, både godt og ondt. Jo, det var da det at »han var en svært streng og myndig mann«. »Han var snar til å bli sint.« Men så la de straks til: »Han var snar til å bli god igjen også.« Som eksempel på disse »onde« sider ved fars karakter blev der i Daviken fortalt mig følgende tre små historier som ennu går om ham i bygden.

På gården Reksnes bodde bygdens mektigste og innflytelsesrike familie. Dens alner skulde ha vært »storfolk«. De vilde være de rådende i bygden, idet ingen hadde lyst eller mod til å binde an mot dem. Disse Reksnes-karle, hvorav der var 3 brødre i fars tid, utmerket sig alle ved sin størrelse og sin styrke, og som et særlig familiemerke hadde de alle en ualmindelig stor krum ørnenese. Berge Reksnes var den egentlige høvding i blandt dem. Der var utbrutt en ondartet tyfusepidemi på Reksnes-gården, og sundhetskommisjonen hadde nedlagt strengt forbud mot at nogen derfra kom til kirke eller i det hele søkte omgang med andre. Da far en søndag kom til Rugsund for å holde gudstjeneste, så han blandt kirkealmuen Berge Reksnes, der ikke hadde villet respektere sundhetskommisjonens forbud. Far kalte ham inn til sig på sitt kontor og påbød ham øieblikkelig å forføie sig hjem igjen. Det ordskifte som da foregikk mellem de to, var jo ingen vidne til; men det endte med at Berge kom nokså lav i hatten ut fra kontoret og begav sig på hjemveien. Da sa folk: »Det har nok gått skarpt for sig inne på prestekontoret når han Berge måtte gi sig.« — Jeg bemerket til den mann som fortalte mig historien, at jeg syntes ikke far var så meget å klandre for den »streng-het« han ved denne anledning hadde lagt for dagen. Og deri var da også mannen enig.

(Forts.).